

Sygn. akt II UK 345/13

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z wniosku R. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 listopada 2013 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 23 stycznia 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ;**
- 2) oddala wniosek pełnomocnika skarżącego w zakresie kosztów zastępstwa procesowego z urzędu.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca – R. W. - wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] z dnia 23 stycznia 2013 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. art. 22 § 1 i § 1¹ k.p. w związku z art. 65 k.c. i art. 300 k.p., przez błędne zakwalifikowanie umowy z 1989 r. zawartej pomiędzy wnioskodawcą a [...] Spółdzielnią [...] jako umowy agencyjnej, a nie jako umowy o pracę, przez uwzględnienie tylko cech umowy charakterystycznych dla umów cywilnoprawnych i zignorowanie przy wykładni istotnych okoliczności w postaci zamiaru wnioskodawcy, jego interesu, sposobu wykonywania umowy przez wnioskodawcę (osobiste

świadczenie pracy, podporządkowanie, praca wykonywana na bieżąco), specyfiki podmiotu zatrudniającego wnioskodawcę oraz jego postępowania, tj. wydania świadectwa pracy, w konsekwencji niedokonanie oceny elementów dominujących w umowie.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania „ponieważ jest oczywiście uzasadniona. Zaskarżone orzeczenie Sądu w sposób oczywisty narusza prawo materialne w zakresie dotyczącym wykładni umowy z 1989 r.”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Odnosząc się do kwestii oczywistej zasadności skargi trzeba przypomnieć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego przesłanka ta wynika zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109, z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPIUS 2002 nr 20 poz. 494, z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPIUS 2003 nr 18, poz. 437, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616).

W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się zgodnie, że zatrudnienie może być wykonywane na podstawie stosunku cywilnoprawnego lub stosunku pracy. Jeżeli w treści stosunku prawnego łączącego strony (ocenianego nie tylko przez treść umowy, ale przede wszystkim przez sposób jego wykonywania) przeważają cechy charakterystyczne dla stosunku pracy określone w art. 22 § 1 k.p. (wykonywanie za wynagrodzeniem pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę), to mamy do czynienia z zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę umowy zawartej przez strony. I odwrotnie, jeżeli w treści stosunku prawnego nie przeważają cechy charakterystyczne dla stosunku pracy, to nie można przyjąć, aby taki stosunek prawny łączył strony. Oceny, czy cechy charakterystyczne dla stosunku pracy mają charakter przeważający należy dokonywać na podstawie wszelkich okoliczności sprawy (por. wyroki: z dnia 25 listopada 2004 r., I PK 42/04, OSNP 2005 Nr 14, poz. 209 i z dnia 7 października 2009 r., III PK 39/09, LEX nr 578140 i orzeczenia w nich powołane). Wszystkie te kwestie miał na uwadze Sąd Apelacyjny, dokonując oceny prawnej żądania ubezpieczonego, a w okolicznościach niniejszej sprawy zakwalifikowanie spornej umowy jako umowy agencyjnej nie może zostać uznane za dokonane z „oczywistym” naruszeniem przepisów wskazanych w podstawach kasacyjnych.

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c., należało postanowić jak w sentencji.

W odniesieniu do wniosku pełnomocnika z urzędu w zakresie kosztów postępowania kasacyjnego wskazać należy, że stosownie do treści § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej powinien zawierać oświadczenie, że opłaty nie zostały zapłacone w całości lub w części. Nie ulega wątpliwości, iż z treści przepisu wynika, że aby Skarb Państwa mógł wypłacić wynagrodzenie wyznaczonemu z urzędu pełnomocnikowi konieczne jest złożenie oświadczenia o wskazanej treści, gdyż pozwala to w istocie określić zakres, w jakim

wynagrodzenie musi zostać pokryte przez Skarb Państwa. Brak takiego oświadczenia wywołuje skutki materialnoprawne, polegające na utracie prawa do wynagrodzenia (por. postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego: z dnia 18 czerwca 2008 r., I OZ 390/08, LEX nr 493827 i z dnia 28 sierpnia 2008 r., I OZ 615/08, LEX nr 527807).

aw